

SAMOBORSKI LIST

God. XXIII.

U Samoboru, 1. veljače 1926.

Br. 3.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i natrivo u Samoboru“

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglaš, koji se više puta svrćuje, daje se malen popust. Rubopisati se ne smiju.

Školski budžet naše općine.

Školski budžet ove se godine uvećao prvo radi uvođenja paralelke u nižem odjelu ovdajšnje šegrtske škole, a drugo zaradi određivanja nagrade za obuku nastavnica u prodajnoj školi ili opetovnici. Broj je šegrta posljednjih godina tako porastao, da je bilo jasno, da se ovako dalje ne može, jer kad se u jednoj razredu nadje 70 i više šegrta, ne može se uza sav napor nastavnika postići željeni uspjeh. Škola je pak ovdje, da pod budućim obrtnicima potrebiti kvantum znanja; da odgoji obrtnički podmladak dajući mu općenu zbr. zbu dok mu majstor podaje stručnu. Da se je moralo poseći za paralelkom jasno će biti svakome našem općinaru, jer je na osnovi službenih podataka utvrđeno, da je prije desetak godina krajem škol. godine 1915./16. — bilo u svemu 30 šegrta, a danas ih ima blizu 150. Kad su već onda bila dva razreda, svakako će objektivno morati prizna, da ne može još i danas ostati kod ta dva razreda, nego da se moralo poseći barem za jednim paralelnim razredom.

Već nekoliko godina unatrag, to se moralo učiniti jer statut za šegrtske škole kategorički traži, da se imadu otvoriti nova odjeljenja, gdje god se u razred upiše 50 šegrta. No s jedne strane, da se poštedi općinu, a s druge strane, u očekivanju da će možda broj šegrta pasti, nije ni škol. odbor ni škol. uprava dirnula u ovo pitanje. Da se u Samoboru sa strane škole i škol. odbora u tom do krajinosti uvidjavno postupalo dokaz je, da je na pr prošle godine stigao upit na našu općinu od opć. Krapina, gdje potonja pita, kako je to uređena šegrtska škola u Samoboru, kad općinu Krapina stoji dvostruko više nego samoborsku, mada Samobor brojem šegrta presize broj šegrta u Krapini?

Kad je napokon ove godine još jače porastao broj šegrta prema lani, nije mogla škola da dalje podrži isto stanje, nego je svijesna svoga zadatka i s obzirom na jasne ustanove, koje u tom pogledu postoje, morala da u nižem odjelu otvori paralelku. Uzet je niži odjel, gdje su njegovi polaznici slabiji znanjem, a velika ih čest uopće nije do kraja svršila osnovnu školu. No iz toga ne slijedi, da se ne bi jednako morala otvoriti i paralelka i u višem odjelu, gdje je također broj šegrta oko 70, dakle davno prešao minimum od 50. No i tu su bili obziri, da se previše ne opteretiti općinu i naše općinare, pa nada, da će se broj u višem odjelu možda smanjiti već i zato, što iz ovoga odjela često i pod godinom udlaže šegrta, koji su dovršili svoje naukovanje.

Što se tiče nagrade od 2000 Din. za opetovnicu što ih je općinako zastupstvo votiralo, ovo je temeljeno na naredbi Ministar-

stva Prosvjete, da se nastavnici barem donekle nagrade za trud što ga ulažu oko onih, što su svršili pučku školu, a ne polaze ni srednju ni šegrtsku školu. Škol. je odbor doduše predložio u to ime 3000 Din. (dakle po obučnom satu 15 Din.), ali će se naši nastavnici, imajući na umu povećani postotak nameta, zasada zadovoljiti i s tom manjom nagradom. Osim toga je baš s obzirom na štednju — škol. uprava odredi, da se dječaci i djevojčice ubuduće zajedno obučavaju u opetovnici, čime je broj obučnih sati, koji bi se imali nagraditi spao od 400 na 200 dakle za čitavu polovinu.

Toliko smo imali reći pogledom na školski budžet naše općine u ovoj godini, kako bi bila stvar što većma objašnjena i naši općinari upućeni u razloge, koji su neminovno tražili uvećanje škol. budžeta.

Konačno moramo reći, da je Samobor uglavnom obrtničko mjesto, da u nj dolaze šegrta iz bliza i daleka, da ovdje izuče zinat. Dolaze u velikom broju. Bez sumnje je to također jedan znak razvitka i napretka obrta. Roditelji, koji šalju svoje dijete na nauk u Samobor, daju ga, jer imaju povjerenje u našeg obrtnika, u njegovo znanje i vještinu. Kad već Samobor sprema tolike buduće i mlade obrtnike, koji će se razići diljem države, a možda i dalje, treba da primu u nas i ponesu u svijet nesamo solidnu stručnu naobrazbu nego i općenu, što je daje škola. Za samu siruku treba da se skrbe naši obrtnici, ali i školi jednako treba dati prilike da može razviti svoj rad, što ne bi bilo moguće ako bi imala i dalje pretrpane razrede i ne bi se mogla dovoljno baviti pojedincima, a da i ne govorimo o mučnom radu nastavnika u takim razredima.

Kad već Samobor šalje na stotine budućih obrtnika u život, onda nema druge, nego da uznastoji, da njihova izobrazba u nas bude što bolja i potpunija. Ovako se mora da radi i u drugim općinama, pa se ne smije zaboraviti, da i množina naše djece uči zanate u raznim gradovima, ponajviše u Zagrebu, i da te općine također doprinose svoj prilog i novčane žrtve za izobrazbu samoborskih sinova. — o —

Iz trgovišnog zastupstva.

Izvjestaj sjednice održane dne 14. siječnja 1926.

Od kr. kotarske oblasti prisustvuje ovoj sjednici sreski poglavar g. Štambuk

Sjednici predsjednik načelnik Milan Šoštarčić, zapisnik vodi bilježnik Čop.

Od zastupstva prisutni su gg: Lang, Ceser, Kleščić, Novak, Stiplošek, Jurković, Švarić, Šoić, Kocijanić, Tunjko, Bišćan, Herceg, Bačić, Šimec i Kovačićek.

Načelnik Šoštarčić pozdravlja prisutnog izaslanika sreske oblasti i trg. zastupnike, te predlaže da se predje odmah na dnevni red: »općinski proračun.«

Zast. Švarić uzima riječ prije prorač. rasprave, kao član prorač. odbora, te veli, da je odbor svestrano i vrlo pomno pretresao stavku po stavku ovog proračuna. Odbor je u proračun stavio samo ono što je za Samobor bilo najnužnije, da ga se barma donekle uredi kao ljetovište i izletišta. Odbor je išao za tim, da ne preopteretiti naše građanstvo prevelikom nametom, pa da izdatke izjednači sa primicima. Ako se pak žele provesti bilo kakove investicije, to se mora poseći za nametom.

Zast. Kleščić: Proračunska sjednica je dan, kada se radi za čitavu godinu, pa tu treba mnogo opreza, a treba kritikovati rad koji prošlosti foli i budućnosti. Proračun je ogledalo rada općinskog zastupstva.

Prigovara predloženom proračunu jer da iz istoga ne vidi, koja je razlika između ovog i prošlogodišnjeg proračuna.

Samobor rapidno nazaduje, a krivo je tome, što po novinama pišemo o Samoboru vrlo mnogo, ali tako da se ga prikazuje u lošem svijetlu. Odbor za promet stranaca također je prestao raditi.

Govori o tome kako je svojedobno hotjela u Samobor tvornica umjetnog gnojiva »Danica«, koja je ali odbita radi jednog gospodina, koji je rekao da je Samobor ljetovište i ljetovališta, a ova bi tvornica okuživala zrak. Ne nalazi u ovom proračunu stvari koje su za nas vrlo nužne. Osobito popravak škarpe od mosta na trgu do onog na Novom trgu. Predlaže da se za sve ove potrebe uzme jedan zajam.

Kritizira vodovod, koji da je u vrlo lošem stanju, te bi trebalo raznih popravaka. A morao bi se urgenti i vodovodni statut, koji do danas nije potvrđen. Isto bi tako trebalo pripaziti na z'oporabe kod vodovoda. Tvrdi da je g. Špigelski dao uvesti vodovod u svoju kuću, za koji plaća 26 D 50 p. godišnje a od svog stanara traži za uporebu istoga 500 K mjesečno? (Vidi izjavu g. Špigelskog).

Nač. Šoštarčić odgovarajući na izvode zast. Kleščića veli, da je ovaj proračun predložen, kao što se i svake godine predlaže, pa mu je žao ako ga zast. Kleščić ne shvaća. Kod svake pojedine stavke istaknuti će izvjestitelj Kompare, kako je ta stavka bila u prošavšoj godini a i davati tražene podatke o istima. Glede vodovoda izjavlja, da je ovo jedno vrlo teško pitanje. Zast. Kleščić sam najbolje zna da vodovod u svom začetku nije bio izradjen kako je trebalo. Kada je isti predan općini u vlasništvo, odmah su bili i ustanovljeni nedostaci istoga. Vodovod uostalom nije pasivan. Glede navedene z'oporabe vodovoda nije mu ništa poznato, stvar će se izviditi. Za popravak škarpe između oba mosta nije imao proračunom ništa osigurano, pak nije mogao toga niti izvesti.

S ovih razloga odbija sve nepedaje zast. Kleščić od sebe.

Sreski glavari g. Stambuk preporučuje kod sastava proračuna, što veću štednju. U proračun neka se stavi ono što bezuvjetno mora da bude.

Zast. Šoić predlaže da se prije proračunske sjednice povede debate o opć. zajmu. Nač. Šostarić ne preporučuje da se u ovo teško doba općina upušta u zajam.

Zast. Lang ne nalazi u proračunu stavku blag. ostatak prošle godine.

Blagajnik Kompare izvješćuje da blag. ostatak iz g. 1925. iznosi 18.000 D nije ga mogao uvrstiti u ovaj proračun jer su namet plaćali mnogi općinari prema opć. proračunu sa 97% dok je kasnije žup. oblast. na utok protiv proračuna, snizila namet na 67%. Prema tome imaju ovi općinari preplatu na nametu sa 30% što im se mora ove godine zaračunati.

Prilohod.

I. Dohodak gospodarstva

Zakup opć. lovišta	Dn.	284 08
• • oranica	•	7224 25
• • livada	•	40000 —
• drugih opć. zemljišta	•	100 —
• • oraha	•	200 —
Prihod šuma	•	10000 —
Najam kuća	•	7860 —
• vrtova	•	1358 75
Zakup pješčanika	•	60000 —
Klaoničke pristojbe	•	15000 —
Koristovna prava (služnost)	•	300 —
Materijal od čišćenja puteva i graba	•	2000 —
Ukupno	D	144 327 08

II. Prihod od ovrha na državni porez Din 1000 —

III. Prinos države za uzdrž. zem. cesta • 10000 —

IV. Odkup poreza na vino • 80350 —

C. Razni dohodci.

Nagrade za ubiranje poreza	•	1000 —
Pristojbe od mosne vage	•	10000 —
• za podjel. zavičajnosti	•	500 —
• za označ. bačvi	•	2000 —
Nepredvidljivi prihod	•	3500 —
Ukupno	Din.	17.000 —

V. Opć. potroš. od pića i mesa • 250.000 —

VI. Kamati od škol. glavnica • 33 25

VII. Sajmovina i mjestovina • 70000 —

Obrtne pristojbe i globe • 1000 —

Ukupno Din 3:8033 25

Sveukupni prihod • 573710 33

Rashod

I. Trgovišno poglavarstvo:

Plaća načelniku	Din	14000 —
Tememeljna plaća bilježniku	•	2600 —
Dodatak k temeljnoj plaći bilježniku	•	2350 —
6. petgodišnjih doplataka trg. bilježniku	•	1800 —
Skuparinski doplatok	•	19540 —
Stanarina bilježniku	•	750 —
Plaća bilježnika II.	•	2600 —
Dodatak k plaći bilježnika II	•	250 —
Skuparinski doplatok bilježnika II.	•	19030 —
Stanarina bilježnika II.	•	600 —
Plaća i blag. pomoć. bilj. struke	•	13.720 —
• • • blag. •	•	13.720 —
• ovrhovitelja	•	15000 —
Plaća red. povjereniku	•	12000 —
• • nadstražaru	•	85 0 —
• trim (3) stražarima	•	24000 —
Uniformiranje stražara	•	10000 —

Nabava tiskanica	•	6000 —
Nabava pisaćeg pribora	•	3000 —
Plaća podvorniku i nažigaču	•	8400 —
Predplata časopisa	•	1200 —
Dnevnice i putni troškovi činov. i služb.	•	6000 —
44% namet mir. zak. opć. čin.	•	36629 20
Sječa, dovoz i pilenje drvi	•	8000 —
Mirovina pisaru Škareku	•	2500 —
Pripomoć opć. činov. za stručne skupštine	•	200 —
Ukupno	Din	232 389 20

II. Mjesni sud.

Nabava tiskanica i pribora	Din.	25 —
Ukupno	Din.	25 —

III. Zdravstvo

2—1/2% zdrav. namet	Din.	2081 20
50% bolnički namet	•	41624 10
Plaća primalji	•	11400 —
Nagrada opć. liječniku za liječenje opć. činov. i služb.	•	2000 —
Ljekarije za opć. činovnike	•	2000 —
Ukupno	Din.	59105 30

IV. Gospodarstvo.

Plaća dvojici poljara	Din.	8000 —
Porez od opć. nekretnina	•	4566 63
Pristojbeni jednačak	•	267 20
Osiguranje zgrada	•	487 —
• župnih gosp. zgr.	•	121 —
Rasvjeta trgovišta	•	15000 —
Plaća dimnjačaru	•	1026 20
Najamnina za mostnu vagu	•	600 —
Uzdrž. parkova	•	4000 —
Popravak gosp. orudja	•	2000 —
Poboljšanje opć. livada	•	9000 —
Nabava vatrog. cjevina	•	3500 —
Ukupno	Din.	48 568 03

V. Šumarstvo.

Tangentna kot šumara	Din.	175 —
Plaća dvojici lugara	•	12000 —
Pošumljivanje šuma	•	2000 —
Ukupno	Din.	14 175 —

VI. Uradjevine.

Plaća cestaru	Din.	8400 —
Popravak cesta puteva i mostova	•	35.000 —
Popravak opć. zgrada	•	4000 —
Uredjenje pločnika u Gajevoj ul.	•	10000 —
Čišćenje korita Gradne	•	10000 —
Ukupno	Din.	67.400 —

VII. Veterinarstvo.

Nagrada veterinaru za nadzor na sajmovima	Din.	1200 —
Plaća klaoničkom pazikući	•	3600 —
Izradba i dovoz te pilenje drva za klaonicu	•	4000 —
Popravak alata za klaonicu	•	1000 —
Ukupno	Din.	9800 —

VIII. Uboštvo

Opskrba siromaka	Din.	32000 —
Pogrebni troškovi siromaka	•	3000 —
Ukupno	Din.	35000 —

(Nastavit će se).

Domaće vijesti.

Promjene u učiteljstvu

Podijeljena je 15 postotna povišica na osnovnu plaću Bogumiću Toniju, srez. škol. nadzorniku, te ravn. učitelju u Sv. Nedjelji Vatroslavu Biščanu, jer su navršili 30 godina službovanja — Nadalje je prevedena na plaću 6. stepena II. kategorije Olga Trstenjak, učiteljica u Sv. Nedjelji. — Odo-

bren je dopust radi bolovanja učiteljici Julki Levak u Samoboru u trajanju od 2 mjeseca, a Zori Miholjević, učiteljici u sv. Martinu na 3 mjeseca. — Darinka Habijanec, postavljena je za namjesnu učiteljicu u Sv. Martinu u 5. grupi II. kategorije.

Oblasna skupština Crvenoga Kreta

održana je u Zagrebu 17. pr. mj. Naš Mjesni odbor zastupao je ondje njegov tajnik g. Hamid Gjulbegović, mjernik u Samoboru.

Za zakladu M. Langa,

za pomaganje oskudne škol. djece, darovalo je ravnateljstvo Samoborske željeznice svotu od 1000 Din. Ovaj je dar namijenila naša željeznica u povodu svoga 25 godišnjeg opstanka, pa joj uprava škole usrdno zahvaljuje.

„Jekin“ koncert s plesom

obdržavat će se u nedjelju dne 7. veljače. U našem gradjanstvu vlada veliki interes za tu zabavu, pa će biti za cijelo dobro posjećena. Muški i mješoviti zbor otpjevat će nekoliko novih biranih zborova. Koncert će ukrasiti svojim sudjelovanjem g. Milan Reizer, profesor muzičke akademije u Zagrebu. On će otpjevati nekoliko pjesama poznatom svojom vještinom. Za ples svira domaći salonski orkestar g. K. Vanjeka. Da bude zabava što veselija, izigravat će se i nekoliko tombola. To će biti ljepi, vrijedni predmeti, koji će biti ovih dana izloženi kod g. S. Šeka. Pjevačice „Jek“ uredit će i bulet, pa se prijatelji „Jek“ umoljavaju, da pošalju darova za bulet. Odbor prima darove na dan koncerta 7. II od 3—o popodne. Naša „Jeka“ radi lijepo, kulturno, patriotski, pa će naše gradjanstvo znati nagraditi taj rad obilnim posjetom koncerta. Ulaznica je malena, samo 10 Dinara po osobi za taj umjetnički užitak, koji se pruža, to je upravo neznatno.

25 godišnjica samoborske željeznice.

Dne 18. pr. mjeseca sastali se u trgovišnoj vijećnici predstavnici naših oblasti, općina i društava a i drugi gradjani radi dogovora, na koji način da se proslavi 25 godišnjica naše željeznice. Sastanku je predsjedao odvjetnik g. A. Weber. Zaključeno je da se ova kulturna slava obavi 16. svibnja i to jednim komersom i predavanjem o samoborskoj željeznici. U odbor izabrani su: gg.: Franjo Stambuk, sreski glavari, Weber, Zjelić, dr. N. Reizer, Toni, H. Praunsperger Pavlović, Škaberna, Šostarić, Nežić.

Ples naših obrtnika.

U nedjelju dne 17. siječnja priredilo je naše Obrtno-radničko društvo „Napredak“, svoj obilgatni društveni ples. Zabava bijaše vrlo dobro posjećena po svim slojevima našega gradjanstva. Darovi za šaljivu tombolu bili su lijepi, tako da je skoro svatko odnio po kakovu malu uspomenu. Napose moramo istaći da je ravnatelj šumskog poduzeća Eskomptne banke za izvoz drvi, g. Stilić, darovao u ime iste hvat drvi za tombolu, koju je dobila jedna naša skromna sugradjanka, a u ovo doba skupoća i zime vrlo su joj dobro došla. Naši su obrtnici darovali vrlo ljepo svoje rukotvorine, tako Milan Škiljan ljepo izradjenu bačvicu. Domaći orkestar pod vodstvom g. K. Vanjeka, neumorno i vrlo ljepo je svirao za ples. — Zabava bijaše vrlo animirana, a trajala je do jutro.

Patpota postradale od poplave

Rešenjem Velikog župana zagrebačke oblasti u Zagrebu od 22 siječnja 1926 broj 445 Pr. v. 2. doznačen je Poglavaru sresa u Samoboru iznos od 6000 Dinara, da se ko-

misijski razdijeli u ime potpore medju potonjom poplavom postradala lica iz sreza samoborskog

Prema naredjenju gosp. Ministra poljoprivrede i voda od 6. prosinca 1925. broj 13332. — koje reguliše način podjele ove potpore — odnosna će se pomoć u prvom redu imati dopitati najsiromašnijim stradalnicima i onima, kojima je poplava oštetila ili porušila kuću, upropastila zimnicu i podavila stoku, te je njihova egzistencija ugrožena, a tek po tome ostalim oštećenim osobama, u koliko im je pripomoć potrebna.

Kako smo informirani, najveću te štetu poplavom pretrpilo žiteljstvo upravne općine Sv. Nedjelja, te će isto prilikom razdiobe doznačene potpore doći u prvom redu u obzir.

Sutra krabuljni ples

Vojno-veteranskog društva bana Jelačića sa šaljivom tombolem Tko se želi ugodno pozabaviti, mora ići u Penzion „Lavica“. — Ulaznina 8 D. po osobi

Javna zahvala

Obrtno radničko društvo napredak primilo je prigodom svog plesa mnogo darova za tomboļu, a i mnogo dokaza simpatija cijenj. gradjanstva, koje uvijek ovo humano društvo, koje se brine za bolesne i nemoćne svoje članove, rado podupire. Tako je i prošavša naša zabava bila po našem cijenj gradjanstvu, koli materijalno toli i moralno visoko počašćena.

Ovim putem zahvaljujemo svim i svakome, koji nas se je sjetio. Napose pak visoko cijenjenoj dobrotvorki našega društva milost. gđji. Ankici Budicki. Odbor.

Samoborska željeznica za vatrogasno društvo.

Samoborska željeznica, kojoj se nedavno navršilo 25 godina, što je stavljena u promet, sjetila se tim povodom Dobrov. vatrogasnoga društva u Samoboru te mu priposlala dar od 1000 Din.

† Josip Kuhar,

posljednik umro je dne 20. pr. mj. u 72 godini života. Pokojnik bio je do zadnjeg časa marljiv radnik. Boravio se piljenjem divi. Bratovština sv. Josipa koje je bio član, otpratila ga korporativno do hladnog groba. Kao vojnik sudjelovao je kod okupacije Bosne, a neko je vrijeme bio i u Americi. Lahka mu zemlja!

Za nabavu zvona sv. Vida na Vrhovčaku.

darovali su: Janko Bedenko Din. 50 Anton Rumenić D. 100. Franjo Bedenko D. 100 Paula i Josip Finger D. 100 Antonija Mavrić D. 100 Josip Biščan D. 50. Ana Fanzoy D. 50. Katarina Tonšetić D. 10 — Ukupno Din. 760.

Daljnje prinose primaju gg. Janko Bedenko, Tunjko Mijo i Franjo Mahović iz Vrhovčaka.

Pučka knjižnica i čitaonica u Samoboru.

Da u ovo vrijeme veselja i zabave, pjesme i plesa pruži i svojim članovima malo radosti i razbode, priredjuje Pučka čitaonica za svoje članove u subotu, dne 6. veljače u 8 sati u večer intimnu kućnu zabavu u svojim prostorijama.

Ujedno se najljepše umoljavaju i ovim putem sve naše vrijedne članice, da se tu zabavu prirede makar koju češnovkicu, kolačiča, slatkisa da bu kaplica lakše v grlo išla.

Članovi, koji žele toj zabavi pridoći, neka najkasnije do 5. veljače uplate Din. 10 kod društvenog predsjednika gosp. Milana Turovca, koja će se svota upotrijebiti za nabavu vina.

Članice i članovi! sjetite se svoje čitaonice, dodajte na ovu našu jedinu domaću veselicu pa ćete se ugodno pozabaviti.

Točarinskih taksa naplatn.

Točarinska taksa koja je razrezana za godinu 1925. ostaje u važnosti i za 1926. i 1927. godinu.

Što se do znanja stavlja svim gostioničarima i krčmarima time, da su dužni i prvu polovicu podmiriti do konca siječnja, a drugu polovicu do konca srpnja svake godine.

Umrli u župi Samoborodi. — 31 I.

Ferdinand Kranz, 74 god. Samobor — Vinko Žitković, dijete Kladje — Marija Rešetar, dijete, Dubrava — Franjica Spačil, 78 god. Bregana — Anastazija Franjo, dijete, Mala Rakovica — Josip Kuhar, 72 god. Samobor — Terezija Sušin, 26 god. Otruševac, — Gašpar Beljak dijete, Celine — Terezija Bošnjak, dijete, Mala Jazbina — Dragica Jazbinski, dijete, Mala Jazbina — Pavao Kolman, dijete, Hrastina

B. T.—I:

SVETA HELENA.

Na brežuljku groblje šuti,
crkva, tih samostan,
Cistercite ondje poste,
služe mise svaki dan.

Davno tome . . . Vrijeme ruši
i gdje zadnji nesta trag,
kapelu su ljudi digli,
opaso je zelen sag.

U njoj dršće vječna žiža
i javlja se zvučno zvon,
biskup Langće, Svetac Božji
ostati joj zavijek sklon.

Kapelicu svete Jelene, koja je podignuta zaslugom obitelji Milana Langća, živo je želo da posveti blagop. biskup dr. Langće, ali ga u toj nakani preteče smrt.

Društvene vijesti.

Glavna skupština Hrv. Škola

koja je bila zakazana za jučer, odgođena je, te će se održati dne 21. veljače.

Javna zahvala.

Dobrov. vatrogasno društvo u Samoboru ovim najučtivije zahvaljuje sl. ravnateljstvu Zagreb—Samoborske željeznice, koja ga se je sjetila u povodu svoga jubileja, novčanim darom od 1000 Din.

Upravni odbor
Dobrov. vatrogasnoga društva.

Obrtno-radničko društvo „Napredak“

održaje dne 2. veljače u 2 sata poslije podne svoju redovitu glavnu skupštinu, u prostorijama gostionice Milana Šostarića. Pozivaju se gg. članovi da ovoj u potpunom broju prisustvovati izvole. U slučaju da nebi pridošao dovoljan broj članova, održaje se ista na jedan sat kasnije t. j. u 3 sata, bez obzira na broj članova.

Podružnica Saveza Hrv. Kršć. socijalista

Upravni odbor Podružnica Hrv. Kršć. socijalista u Samoboru ovime izrazuje najljepšu hvalu svima koji darovaše preplatu i darove za tomboļu prigodom društvenog plesa, kao i g. Milanu Turovcu koji je marljivo i vješto aranžirao plesom.

Glavna godišnja skupština podružnice održaje se u nedjelju 7. veljače u 2 sata po podne u trg. vijećnici. Pozivaju se stoga članovi utemeljitelji, podupirajući i izvršujući, da u naznačeno vrijeme pridođu, jer će se inače ista održavati i sat kasnije bez obzira na dovoljan broj članova. Dnevni red bit će javljen na društvenim pločama.

Odbor.

Pučka knjižnica i čitaonica.

Dne 14. veljače 1926 u 2 sata popodne održavat će Pučka knjižnica i čitaonica svoju redovitu glavnu skupštinu, na koju se p. n. g. članovi pozivlju, da u potpunom broju pridoći izvole.

U slučaju da gosp. članovi rečenog sata u dovoljnom broju pridošli nebi, odgođit će se skupština za jedan sat kasnije t. j. za 3 sata popodne, te će se ista održavati bez obzira na broj članova. O d b o r.

PROSVJETA.

A. O. Matoš: Dob je area bit će i Kroatije.

O ovoj knjizi bilo je govora u svim našim novinama. Izdao ju je nedavno brat autorov Milan Matoš. Ine će biti nužno da ovdje ističemo sjajno pero Gustila Matoša, veliki njegov talenat, i osebujan privlačiv ton njegova pisanja. Nešto posebnoga, što je privlačilo, osvaja'o i što i danas, možda jače nego ikad, diže i osvaja dušu čitatelja uvjeravajući ga, da je smrću Matoševom nastala jedna velika praznina u našoj literaturi.

U knjizi, o kojoj je ovdje riječ, ima 20 radova sabranih iz raznih publikacija. U jednom je Matoš ovjekovječio i naš Samobor blistavim silom i bujicom pjesničke frazeologije. To je jedna velika, čista pjesma Samoboru, njegovoj ljepoti, rodoljublju, njegovom pejzažu, i njegovom kulturnom značenju. Napisao ju je u dane, kad je boravio u nas: kad je prolazio po našim sjenatim gajevima, po našem Stražniku i Anindolu, uživajući dugo željkovanu slobodu i našavši iskreno gostoljublje u domu svoga školskog druga pok. Miška Juratovića.

Ako ne radi ičeg drugog, a već radi ovog Matoševog članka posvećenog našoj rodnoj grudi, treba da i Samoborci posegnu za ovom knjigom, da je čitaju i da upoznaju Matoševu veliku ljubav za Samobor i tankočutnu njegovu poeziju, kojom je okitio svaki kutić našega rodnog doma.

Knjizi je cijena 30 Din. a naručuje se na adresu: Milan Matoš, Zagreb, Jurjevska 10

Planinarstvo.

Već prije 20 godina, trgovišno poglavarstvo u Samoboru najvećma je posvećivalo pažnju strancima, koji su dolazili u Samobor za ljetne sezone na oporavak a isto tako i nedjeljnim izletnicima iz Zagreba. Uredjivala su se šetališta i zapušteni puteljci, otvorili parkovi i naručila glazba kroz ljetnu sezonu. Uvidjelo se već onda, da je Samobor po svom prirodnom položaju vrlo pogodan za ljetovališta i izletišta. A to je najviše donjelo koristi Samoboru, potrošarina se digla, ljudi su mogli iznajmiti svoje stanove, a i na pijaci mogao si unovčiti svoje gospodarske produkte.

Sve je to ljepo otpočelo, ali je došao nesretni svjetski rat, koji je sve prekinuo.

Nu, prošao je rat, a Samobor je počeo opet malo pomalo oživljavati, a oni koji su prije rata dolazili ovamo i opet su počeli dolaziti. Oni tvrde da općina Samobor, ne posvećuje dosta mara za unapređivanje jednog ljetovališta i izletišta, kako se to činilo prije rata, jer su putevi zarašteni travom, parkovi neuredjeni, klupe istrgane i. t. d.

Sada se našla nekolicina naših mladih ljudi, koji uvidjevši to, odlučise, ukoliko moguće ispravljati Osnovaše Hrv. planinarskog društva podružnicu „Japenc“, koje bi imalo

promicati društvenost, praviti izlete, pozivati na iste svoju maticu iz Zagreba, kao i sve njezine podružnice. Vidivši lijepu svrhu toga društva, upisao se mnogi unj, tako da danas naša podružnica broji 160 izvršujućih članova. Otpočelo se marljivo raditi. Za kratko vrijeme markirani su putevi na okolišnim planinama, pribiti limeni putokazi i sagradjeno sklonište na »Japetiču«.

Susretljivošću Samobor željeznice izhodilo je planinarsko društvo kroz ljetnu sezonu svake nedjelje jedan rani planinarski vlak, iz Zagreba. Društvo je poduzelo korake i glede zimskog posjeta u Samobor, stavilo se toga radi u dodir sa svim sportskim društvima u Zagrebu i upozorilo ih na krasan teren u Samoboru i okolici za rođanje i skijanje. I tu je postignut vrlo lijepi uspjeh. 17. siječnja bilo je u Samoboru 217 rođaka, skijaša i planinara, a 24. siječnja 340.

Da su svi ti izletnici ostavili i potrošili u Samoboru novaca, nema sumnje, zato im treba u svakom pogledu ići na ruku, koji općina i općinari toli u prvom redu naša podružnica »Japetiču«.

I trg. zastupstvo moglo i moralo bi moralno i materijalno ovo društvo poduprijeti, da može preduzeti si zadatak do kraja izvesti. —ć.

Športske vijesti.

Natjecanje na ručnim saonicama

Jaka zima koja je kroz nekoliko dana vladala i dobar snijeg, koji je onomadne u velikoj mjeri zapao, dali su mogućnost održanja prvog ovogodišnjeg natjecanja na ručnim saonicama, što ga je priredio H. Š. K. »Samobor« prošle nedjelje u našem Aninperivoju. Ovo natjecanje imalo je propagandnu svrhu, da okupi nalme što veći broj onih koji se tim sportom bave, a ujedno da pobudi interes kod naše športske publike, koja je — za naše prilike — dosta brojno tome natjecanju prisustvovala. Pruga, na kojoj se natjecanje vršilo, bila je duga oko 600 m., mjestimice dobra a mjestimice u dosta derutnom stanju. Treba malo više pripaziti na teren! I organizacija bila je slaba. No kako je to prvo natjecanje, što ga ovaj mladi klub priređuje, mi se nadamo, da će u buduću znati nadoknaditi sve nedostatke, koji su se sada pokazali.

Natjecanju je pristupilo dosta domaćih i stranih (zagrebačkih) natjecatelja te je u tom pogledu, kao i polučenom vremenu natjecanja zadovoljilo. Konačna tabela natjecanja nije još potpuno ustanovljena, jer su neki natjecatelji stavili pismeni protest na odbor kluba u kome traže diskvalifikaciju dvojice natjecatelja. Mi ćemo se nato još kojom zgodom osvrnuti. G. Milan Švarić ravnao je natjecanjem posve korektno.

Dimitrija J. Stajenović, Beograd:

Zaštita djece.

(Nastavak)

Osim ovih teškoća postoji još i jedna treća. Do rata zaštita siročadi i napuštene djece uopće bila je stvar čiste humanosti i hrišćanskog milosrdja; nije uzimano kao socijalno pitanje, jer su slučajevi zaštite bili sporadični. Izvjestan broj humanih i milosrdnih ljudi bio je dovoljan, da zadovolji potrebu zaštite maloga broja ugrožene djece. Većinu siročadi prihvarala je rodbina ekonomski dovoljno snažna i u radnoj snazi oskudna. U to patrijarhalno doba svi poslovi vršeni su prvenstveno vlastitom radnom snagom pa je

Samoborska Botara SLAVKA ŠEKA.

zbog toga sve težilo zajedničkom životu. Tek otkako se pojedini poslovi industrijalizirali nastala je kupovina radne snage, a time se počela mijenjati struktura socijalna, pa su s njom i porodice i dječica došli u zavisani položaj od novih ekonomskih i socijalnih prilika, u kojima milosrdje i humanost pojedina nacija nijesu dovoljni, da zaštite veliki broj ugrožene djece.

Svjetski rat je u svima zemljama donio preobražaj na ekonomskom i socijalnom polju, a u zemljama manje razvijenim taj je preobražaj osjetniji, jer je ekonomski i socijalni preobražaj našao društvo nespremno, da mu se brzo prilagodi. Otuda su ratne posljedice za zemlje, kao što je naša sudbunosnije. Isaknuto je bezbroj pitanja, koja traže rješenje, a međutim niti ima dovoljno spremnih ljudi, niti dosta sredstava za rješenje tih pitanja.

Jedno takvo pitanje, koje je iznio rat jeste i pitanje zaštite djece. Nije ono samo zaštita ratne siročadi, nego je u pravom smislu pitanje zaštite djece u najširem obimu, onako kako se istaklo u zapadnim državama i kako se tamo shvaća i tretira. Ono je izašlo na dnevni red ono je tu, jer su tu prilike, koje su stvorile stanje, da je zaštita djece u najširem obliku jedna društvena, državna potreba, kao što je državna potreba škola, vojska i t. d. S toga se pitanje zaštite djece ne može ni odbaciti ni preskočiti; ono je tu i mora se rješavati prije ili poslije, i što prije to bolje, jerto zahtijeva interes društva.

(Nastavit će se.)

Gospodarstvo.

Umjetni gnoj.

Gospodari koji trebaju umjetni gnoj superfosfat i kalijeve soli 40% za vinograde, livade i poljske usjeve neka se izvole obratiti na g. Milana Šošarića, trg načelnika u Samoboru.

Izjava.

Općinski zastupnik g. Mirko Klešćić st. kazao je u sjednici općinskog zastupstva, održanog dana 11. siječnja 1926., kako čitam u »Samoborc« od 25. siječnja 1926., doslovno ovo i ovako:

Da je žup tajnik u m. i za »dobrobit« samoborske općine toliko zauzeti Špigelski tražio od svog stanara, pekar, obrtnika, damu za uporabu vodovoda plati 125 D mjesečno, dočim on općini plaća samo D 25 50 godišnje, isto da je još dužan.

Dalje piše »Samoborac« doslovno još ne smije se dozvoliti, da se itko na štetu općine okorišćuje.

Samo radi poštene javnosti izjavljujem ovo:

Nemam svoju kuću, prema tomu nemam niti »svog stanara«.

Nemam svoj kućni vodovod, prema tomu nisam tražio, a niti tražiti mogao od »svog stanara«, koga nemam, da mi plati 125 D mjesečno za uporabu vodovoda, koga također nemam.

Općini nisam platio, niti platiti mogao, niti jedne pare, a ne plaćam i ne mogu plaćati, niti pare u ime vodovodnih pristojba, jer mi takove nikada nije odmjerila, niti odmjeriti mogla naprosto iz razloga, jer vodovoda nemam.

Nisam dužan općini, a i ne mogu biti dužan niti pare, vodovodne pristojbe jedno-

stavno iz razloga, jer niti pare, nikada od mene tražila nije, a niti tražiti mogla a to opet s razloga, pošto mi u ime vodovodne pristojbe niti pare, odmjerila nije, niti odmjeriti mogla, jer nemam vodovoda.

Bjelodono je dakle, da se na štetu općine okorišćivao nisam, a i ne okorišćujem.

Prema tomu sve, što je u meni izgovorio opć. zastupnik g. Klešćić st. u sjednici općinskog zastupstva, održanoj dana 14. siječnja 1926. jest, biti ću »blag, čista ničim nenatrunjena neistina«.

G. Mirka Klešćića st. mirne duše prepuštam sudu poštene javnosti.

Do vidova kod kaznenog suda g. Mirko Klešćiću st.

U Samoboru, dne 30. siječnja 1926.

Guido Špigelski

kr. žup. tajnik i. s.

Poduka u krojenju.

Poduku u najnovijim francuskim krojevima po slici i mjeri za gospodje, i najnovijim engleskim krojevima za gospodu daje

Vjekoslav Supančić krojač

Samobor, Perkovčeva ulica

U tvornici Chromos

potrebna su dva naučnika. Primaju se samo potpuno zdravi dječaci od 14 god. — Upišati u poslovnici.

Tehnički krojački tečaj.

Javljam svim gospođama i gđicama da ću osnovati izvanredni 4-nedjeljni

KROJAČKI TEHNIČKI TEČAJ,

proizvadanjem najmodernijih krojeva na aparatu, tako da će svaka dama samostalno polučiti usavršenje u krojenju. Tečaj stoji 550 D.

Upisivanje traje 3 dana, tko želi polaziti tečaj molim da se upiše u tiskari S. Šek.

Marija Ratić
diplomirana krojačica

Gostiona

Franjo Tkalčić

(prije Ivan Budi)

Dnevno svježi zajutak, najbolja Piješevićka vina od g. 1923.

Svaki dan svježe pivo na čaše. Primaju se abonenti uz znatan popust. Preporučuje se

Franjo Tkalčić
gostionar.

Prava i najbolja

Samobor. muštarda

(Gostiona)

Malinov sok, svakovrsno ukuhano voće i marmelade

dobivaju se kod najpoznatije i najstarije samoborske radnje

Katarina Tenčević

Samobor, Starogradska ulica br. 35.

Odgovorni urednik: SLAVKO ŠEK.